

Relationship Between Dark Triad Personality (i.e., Machiavellianism, Narcissism, and Psychopathy) and Students' Academic Self-Efficacy

Sajjad Saadat¹, Mehrdad Kalantari¹, Amir Ghamarani²

1. Department of Psychology, Faculty of Education and Psychology, University of Isfahan, Isfahan, Iran
2. Department of Psychology and Education of children with Special Needs, Faculty of Education and Psychology, University of Isfahan, Isfahan, Iran

Article Information

Article history:

Received: 2017/06/10
Accepted: 2017/08/26
Available online: 2017/09/03

EDCBMJ 2017; 10(4): 255-262

Corresponding author at:

Dr Mehrdad Kalantari
Department of Psychology,
Faculty of Education and
Psychology, University of
Isfahan, Isfahan, Iran

Tel: +98-913-1151529

Email:
mehrdadk@edu.ui.ac.ir

Abstract

Background and Aims: Academic self-efficacy, which is one of the factors that predicts academic achievement of students, affected by a variety of factors. This study aimed to investigate the role of dark personality features (i.e., Machiavellianism, narcissism, and psychopathy), in order to predict students' academic self-efficacy beliefs.

Methods: In this correlational study, 230 students in dormitories of Isfahan University were selected through cluster sampling method (2016-17 academic year). Owen and Froman students' academic self-efficacy questionnaire and Johnson and Webster dark personality scale were used and administered for data collection. Spss-18 software was used to calculate the data.

Results: Results showed that there was a significant and negative relationship between the psychopathy ($r=-0.341$) and Machiavellianism ($r=-0.364$) with students' academic self-efficacy ($P<0.01$). Results also showed that there is no significant relationship between narcissism and academic self-efficacy. Results of regression analysis revealed that negatively 0.15 of the students' academic self-efficacy could be explained based on the dark personality features of Machiavellianism and psychopathy.

Conclusions: Due to the inverse relationship between academic self-efficacy and dark personality features (Machiavellianism and psychopathy), it can be concluded that these traits may have devastating effect on the students' academic self-efficacy, and consequently, their progress. The results of this study also support the role of psychological variable of the dark personality in predicting academic self-efficacy beliefs among students.

KeyWords: Academic Self-Efficacy, Dark Triad Personality, Machiavellianism, Narcissism, Psychopathy

Copyright © 2016 Education Strategies in Medical Sciences. All rights reserved.

How to cite this article:

Saadat S, Kalantari M, Ghamarani A. Relationship Between Dark Triad Personality (i.e., Machiavellianism, Narcissism, and Psychopathy) and Students' Academic Self-Efficacy. *Educ Strategy Med Sci*. 2017; 10 (4):255-262

Farname Inc.

رابطه ویژگی‌های شخصیت تاریک (ماکیاولی، خودشیفتگی و جامعه‌ستیزی) با خودکارآمدی تحصیلی دانشجویان

سجاد سعادت^۱، مهرداد کلانتری^۱، امیر قمرانی^۲

۱. گروه روانشناسی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

۲. گروه روانشناسی و آموزش کودکان با نیازهای خاص، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

چکیده

اطلاعات مقاله

زمینه و اهداف: خودکارآمدی تحصیلی ازجمله عوامل پیش‌بین در پیشرفت تحصیلی دانشجویان است که متأثر از عوامل گوناگونی است. پژوهش حاضر باهدف بررسی نقش ویژگی‌های شخصیت تاریک (ماکیاولی، خودشیفتگی و جامعه‌ستیزی) به‌منظور پیش‌بینی باورهای خودکارآمدی تحصیلی در دانشجویان انجام شد.

روش بررسی: در این مطالعه همبستگی، ۲۳۰ نفر از دانشجویان ساکن خوابگاه‌های دانشگاه اصفهان به شیوه خوشه‌ای انتخاب شدند (سال تحصیلی ۹۶-۱۳۹۵). به‌منظور جمع‌آوری داده‌ها پرسشنامه خودکارآمدی تحصیلی دانشجویان اون و فرامن و مقیاس شخصیت تاریک جانسون و وبستر اجرا شد. به‌منظور محاسبه داده‌ها از نرم‌افزار Spss-18 استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج دلالت بر این داشتند که صفات شخصیت جامعه‌ستیزی ($r = -.041$) و ماکیاولی ($r = -.036$) با خودکارآمدی تحصیلی در دانشجویان رابطه معنادار و منفی داشتند ($P < .01$). نتایج دیگر نشان داد که بین صفت شخصیت خودشیفتگی و خودکارآمدی تحصیلی ارتباط معناداری وجود ندارد. نتایج تحلیل رگرسیون نشان داد که به‌صورت منفی ۰/۱۵ از تغییرات خودکارآمدی تحصیلی در دانشجویان را می‌توان بر اساس صفات شخصیت تاریک ماکیاولی و جامعه‌ستیزی تبیین نمود.

نتیجه‌گیری: با توجه به ارتباط معکوسی که بین خودکارآمدی تحصیلی و صفات شخصیت تاریک (جامعه‌ستیزی و ماکیاولی) مشاهده شده است می‌توان نتیجه گرفت که این صفات می‌توانند تأثیر مخربی بر خودکارآمدی تحصیلی دانشجویان و درنهایت پیشرفت آن‌ها داشته باشند. همچنین نتایج این پژوهش از نقش متغیر روان‌شناختی صفات شخصیت تاریک در پیش‌بینی باورهای خودکارآمدی تحصیلی در دانشجویان حمایت می‌کند.

کلمات کلیدی: خودکارآمدی تحصیلی، شخصیت تاریک، ماکیاولی، خودشیفتگی، جامعه‌ستیزی

کپی‌رایت ©: حق چاپ، نشر و استفاده علمی از این مقاله برای مجله راهنمای آموزش در علوم پزشکی محفوظ است.

تاریخچه مقاله

دریافت: ۱۳۹۶/۰۳/۲۰

پذیرش: ۱۳۹۶/۰۶/۰۴

انتشار آنلاین: ۱۳۹۶/۰۶/۱۳

IJMM 1396;10 (4): 255-262

نویسنده مسئول:

دکتر مهرداد کلانتری

گروه روانشناسی، دانشکده علوم

تربیتی و روانشناسی، دانشگاه

اصفهان، اصفهان، ایران

تلفن:

۰۹۱۳۱۱۵۱۵۲۹

پست الکترونیک:

mehrdadk@edu.ui.ac.ir

مقدمه

جوامع مختلف می‌باشد^[۳]. باورهای خودکارآمدی به عنوان برداشت افراد از دامنه خاصی از توانایی‌ها برای انجام اقدامات لازم برای رسیدن به اهداف ارزشمند تعریف شده است^[۴]. خودکارآمدی تحصیلی ادراک شده اشاره بر مهارت‌های فرد ندارد، بلکه صرفاً بر باور فرد اشاره دارد که فرد این اعتقاد را دارد که تحت شرایط خاص و موقعیت‌های تحصیلی می‌تواند آن‌ها را انجام دهد. این افراد با کنجکاوی و تلاش می‌توانند از راه‌حل‌های مناسب برای حل مشکلات خویش بهره ببرند و از خود مقاومت

خودکارآمدی تحصیلی (Academic self-efficacy) یا اعتمادبه‌نفس برای یادگیری و بهبود عملکرد برای پیشرفت تحصیلی دانشجویان بسیار مهم است^[۱]. خودکارآمدی یک ساختار چندبعدی است که اساس آن به رویکرد شناختی-اجتماعی برمی‌گردد و معنای آن مفهوم‌سازی افراد به‌عنوان عاملان هدفمند، فعال، خود ارزیاب‌تر و خود نظارت‌گر است^[۲]. چندین فرا تحلیل نشان داد که خودکارآمدی یک عامل قوی در جهت پیش‌بینی انگیزه و عملکرد افراد در طول زمان و انواع

وضعیت ممتاز نسبت به دیگران است، این باور که فرد یک شخصیت منحصربه‌فرد دارد و مهم‌تر از دیگران است. این افراد به‌منظور سیراب کردن وجودشان بیش‌ازحد نیاز به تأیید و تحسین دیگران دارند اما درنهایت آسیب‌پذیرند و از جانب دیگران طرد می‌شوند [۱۸].

باور دانشجویان در مورد توانایی‌های خود برای انجام فعالیت‌های تحصیلی باانگیزه تحصیلی در ارتباط است و بهبود باورهای خودکارآمدی تحصیلی در دانشجویان می‌تواند پیشرفت تحصیلی را به دنبال داشته باشد [۱۹]. افت و عملکرد ضعیف تحصیلی در دانشجویان باعث شده تا پژوهشگران به بررسی عوامل مؤثر بر موفقیت تحصیلی دانشجویان بپردازند تا راهی جهت تقویت انگیزه در دانشجویان بیابند، بر این اساس شناخت عوامل مؤثر روان‌شناختی در موفقیت تحصیلی دانشجویان از اولویت‌های اصلی پژوهشی در نظام آموزش عالی به‌حساب می‌آید تا بتوان تصمیمات اصولی در جهت رفع این‌گونه مشکلات اتخاذ نمود [۲۰]. بر این اساس به نظر می‌رسد ویژگی‌های شخصیت می‌تواند در نوع نگرش دانشجویان به توانمندی‌های خود مؤثر باشد. اگرچه در مطالعات پیشین به بررسی ارتباط ویژگی‌های شخصیت و خودکارآمدی تحصیلی پرداخته‌شده است، اما درزمینه ویژگی‌های شخصیت تاریک و ابعاد منفی شخصیت مطالعه‌ای در پیشینه پژوهش در داخل کشور یافت نشد و تقریباً اکثر مطالعات به بررسی نقش ویژگی‌های شخصیت پنج‌گانه و خودکارآمدی تحصیلی پرداخته‌اند، بر این اساس به نظر می‌رسد توجه به نقش جنبه‌های تاریک شخصیت می‌تواند مطالعه حاضر را از مطالعات پیشین متمایز سازد. با توجه به مطالب گفته‌شده پژوهش حاضر باهدف بررسی رابطه ویژگی‌های شخصیت تاریک (ماکیاولی، خودشیفتگی و جامعه‌ستیزی) با خودکارآمدی تحصیلی در دانشجویان انجام شد.

روش بررسی

در این مطالعه همبستگی، ۲۳۰ نفر از دانشجویان ساکن خوابگاه دانشگاه اصفهان مشارکت داشتند که این تعداد از جدول Morgan و Krejcie [۲۱]، در انتخاب نمونه پیروی می‌کند. انتخاب مشارکت‌کنندگان بر اساس روش خوشه‌ای انجام شد. بر این اساس که از کل مجتمع خوابگاه‌ها، چهار خوابگاه (دو خوابگاه دخترانه و دو خوابگاه پسرانه) انتخاب شدند و انتخاب اعضاء از این خوابگاه‌ها انجام شد. پس‌ازاینکه اهداف پژوهش و محرمانه ماندن اطلاعات پرسشنامه‌ها به‌صورت کامل به داوطلبان تشریح داده شد، پرسشنامه‌ها به‌منظور پاسخگویی در اختیار آن‌ها قرار گرفت و از آن‌ها خواسته شد ظرف ۲۴ ساعت تکمیل کرده و به

بیش‌تری برای حل مسائل تحصیلی‌شان دهند [۱۵]. Bandura اعتقاد بر این داشت که باورهای خودکارآمدی به طرق مختلف و از فرآیندهای گوناگون بر رشد و عملکرد شناختی افراد تأثیر می‌گذارد. او نشان داد که باور فراگیران نسبت به خودکارآمدی می‌تواند به‌طور معناداری بر یادگیری و انگیزش درونی و موفقیت‌های تحصیلی آن‌ها اثرگذار باشد [۱۶].

ویژگی‌های شخصیت (Personality traits) ازجمله عوامل مؤثر بر خودکارآمدی تحصیلی افراد می‌باشد [۱۷]. نظریه رفتار برنامه‌ریزی‌شده دلالت بر این دارد که صفات شخصیت، نقش مهمی در پیش‌بینی باورهای شناختی افراد دارد [۱۸]. در سال‌های اخیر بیشتر مطالعات درزمینه ویژگی‌های شخصیت بر پنج عامل بزرگ شخصیت، انعطاف‌پذیری، باوجدان بودن، برون‌گرایی، توافق‌پذیری و روان رنجوری خوبی متمرکز بوده است [۱۹]. اما در دهه اخیر روانشناسان شخصیت در تحقیقات توجه خودشان را به سمت ویژگی‌های تاریک شخصیت متمرکز ساخته‌اند، ویژگی‌هایی همچون ماکیاوولی (Machiavellianism)، سایکوپاتی (psychopathy) و خودشیفتگی (narcissism) که مجموعاً تحت عنوان مدل تیره سه‌تایی یا شخصیت تاریک شناخته می‌شوند [۱۰]. Williams و Paulhus از پیشگامان اولیه در طرح این دیدگاه بودند، آن‌ها معتقدند که این سه ویژگی همگی بر شرارت، سردی عاطفی، نیرنگی و پرخاشگری متمرکز می‌باشند و بر جنبه‌های تاریک و کثیف شخصیت متمرکز هستند [۱۱].

مفهوم ماکیاولیسم سرچشمه از مفاهیم فیلسوف ایتالیایی قرن پانزدهم Niccolò Machiavelli است که در روانشناسی اخیراً با مفهوم شخصیت تاریک همراه شده است [۱۲]. افراد ماکیاوولی ممکن است با ویژگی‌هایی همچون رفتارهای فریبکارانه، اعمال کنترل بر دیگران، خودکامگی، منفعت‌طلبی، بهره‌کشی، بدبینی، بی‌تفاوتی، سردی عاطفی، بی‌پروایی و خودمحوری قابل تشخیص هستند [۱۳]. تحقیقات نشان می‌دهد که سطح بالای ویژگی‌های ماکیاوولی باانگیزه بیشتر در گرایش به رفتارهای انحرافی و ادراک مجازات کمتر برای آن فعالیت‌ها همراه می‌باشد [۱۴]. جامعه‌ستیزی یک اختلال شخصیتی است که فقدان همدلی با دیگران و عدم ندامت از گناه یا اشتباه از مشخصه‌های اصلی آن در تشخیص می‌باشد [۱۵]. اختلال جامعه‌ستیزی برای مدت طولانی عامل خطر مهمی در پیش‌بینی رفتارهای مجرمانه و حبس در نظر گرفته‌شده است و به‌طور معنادار در مجرمان زندانی مشاهده‌شده است [۱۶]. علاوه بر این شواهد گسترده‌ای وجود دارد مبنی بر اینکه بین رفتارهای جامعه‌ستیزان و عملکرد تحصیلی همبستگی منفی وجود دارد [۱۷]. خودشیفتگی یک ویژگی جهت‌مند است که شامل یک حس استحقاق و احساس یک

استفاده از نرم‌افزار آماری (Spss Inc., Chicago, Ill., USA) SPSS-18 انجام شد.

یافته‌ها

از کل مشارکت‌کنندگان (۲۳۰ نفر)، ۲۰۱ نفر به‌طور کامل به پرسشنامه‌ها پاسخ دادند و آن‌ها را عودت دادند (میزان پاسخ‌دهی ۸۷,۳۹). رنج سنی شرکت‌کنندگان ۱۸ تا ۵۲ سال بود ($M=22.64$, $SD=4.83$). ۹۲ نفر (۴۸/۸٪) از مشارکت‌کنندگان دختر و ۱۰۳ نفر (۵۱/۲٪) پسر بودند. از نظر وضعیت تأهل، ۱۵۸ مجرد و ۲۰ متأهل بودند. رنج معدل کل تحصیلی شرکت‌کنندگان ۱۱ تا ۱۹/۳۳ بود ($M=16.39$, $SD=1.52$). با توجه به دوره آموزشی، ۱۲۰ نفر در مقطع کارشناسی، ۴۵ نفر در مقطع کارشناسی ارشد و ۳۶ نفر در مقطع دکتری تخصصی بودند. از نظر وضعیت اشتغال ۱۸ نفر شاغل و ۱۸۳ فاقد شغل بودند. در ادامه خلاصه آمار توصیفی (میانگین و انحراف معیار) و ضریب همبستگی متغیرهای پژوهش در جدول ۱ ارائه شده است. نتایج همبستگی پیرسون نشان داد که صفات شخصیت جامعه‌ستیزی ($r=-0.341$) و ماکیاولی ($r=-0.364$) با خودکارآمدی تحصیلی در دانشجویان رابطه معنادار و منفی دارند ($p<0.01$). بین صفت شخصیت خودشیفتگی و خودکارآمدی تحصیلی ارتباط معناداری یافت نشد.

در این پژوهش به‌منظور پیش‌بینی خودکارآمدی تحصیلی بر اساس صفات شخصیت تاریک (ماکیاولی، خودشیفتگی و جامعه‌ستیزی) از رگرسیون خطی گام‌به‌گام استفاده شد (جدول ۲). نرمال بودن توزیع فراوانی داده‌ها، تصادفی بودن روش جمع‌آوری داده‌ها و بررسی استقلال خطاها از جمله پیش‌فرض‌های اساسی جهت اجرای آزمون رگرسیون هست که در پژوهش حاضر لحاظ شده است. توزیع داده‌ها از نتایج آزمون کولموگروف - اسمیرنوف تک نمونه‌ای به‌منظور بررسی نرمال بودن نتایج نشان داده شد که متغیر ملاک، خودکارآمدی تحصیلی ($Sig=0.428$) در سطح خطای $P\leq 0.05$ معنادار نبودند. همچنین آماره دوربین - واتسون برابر با ۱/۷۸ محاسبه شده است که نمایانگر استقلال خطاها می‌باشد.

نتایج رگرسیون گام‌به‌گام نشان داد که در گام اول متغیر شخصیت ماکیاولی ($\beta=-0.364$, $t=-5.517$, $p<0.01$) و در گام دوم متغیر شخصیت جامعه‌ستیزی ($\beta=-0.186$, $t=-2.215$, $p<0.01$) قدرت پیش‌بینی کنندگی خودکارآمدی تحصیلی را در دانشجویان دارند و ۰/۱۵ از واریانس خودکارآمدی تحصیلی را در دانشجویان تبیین می‌کنند.

دست پژوهشگران برسانند. به‌منظور جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه‌های استاندارد استفاده شد.

ابزارهای پژوهش

پرسشنامه خودکارآمدی تحصیلی دانشجویان (College Academic Self-Efficacy Scale): این پرسشنامه توسط Owen و Froman ساخته شده است. Owen و Froman در ساخت این پرسشنامه از نظرات ۷ کارشناس آموزشی استفاده کردند. این آزمون دارای ۳۳ ماده است و از خیلی کم (۱) تا خیلی زیاد (۵) است و میزان اعتماد دانشجو در ارتباط با یادداشت‌برداری، سؤال پرسیدن، توجه در کلاس، استفاده از کامپیوتر و غیره را می‌سنجد [۲۲]. به دلیل این‌که ماده ۲۸ مربوط به آزمایشگاه بود و همه رشته‌ها درس آزمایشگاهی ندارند، در نسخه فارسی این سؤال حذف شده است؛ بر این اساس تعداد عبارات به ۳۲ سؤال تقلیل یافته است. در نمونه ایرانی پایایی همسانی درونی برای کل آزمون ($\alpha = 0.91$)، برای دانشجویان دختر ($\alpha = 0.90$) و برای دانشجویان پسر ($\alpha = 0.91$) گزارش شده است. همچنین اعتبار این پرسشنامه با استفاده از تحلیل عاملی اکتشافی و تحلیل عاملی تأییدی بررسی و تأیید شده است [۱۵].

مقیاس شخصیت تاریک (The Dark Triad Dirty Dozen): این مقیاس توسط Jonason و Webster در ۱۲ ماده در قالب یک پرسشنامه خود-گزارشی تهیه شد که سه صفت شخصیت تاریک ماکیاولیستی، پسکوپاتی و خودشیفتگی را اندازه‌گیری می‌کند. این پرسشنامه بر اساس طیف لیکرت از کاملاً مخالف (۱) تا کاملاً موافق (۷) پاسخ داده می‌شود، حداقل نمره فرد در این مقیاس ۱۲ و حداکثر ۸۴ می‌باشد. همسانی درونی این آزمون ($\alpha = 0.83$) گزارش شده است، همچنین اعتبار این آزمون مورد تأیید قرار گرفته است [۲۳]. در پژوهشی دیگر همسانی درونی ($\alpha = 0.85$) برای کل این مقیاس گزارش شده است [۹]. در ایران این پرسشنامه ترجمه و ویژگی‌های روان‌سنجی آن بررسی شد، همبستگی گویه‌ها با نمره کل مقیاس (۰/۲۲ تا ۰/۸۰) و خرده آزمون‌ها با نمره کل مقیاس (۰/۷۵ تا ۰/۸۳) گزارش شد. همچنین همسانی درونی این ابزار ($\alpha = 0.81$) و پایایی تصنیف آن ۰/۷۸ گزارش شده است [۲۴].

به‌منظور تحلیل توصیفی نتایج از میانگین، انحراف معیار و به‌منظور سنجش رابطه بین متغیرهای تحقیق از آزمون همبستگی پیرسون و جهت پیش‌بینی سهم صفات شخصیت تاریک در پیش‌بینی واریانس خودکارآمدی تحصیلی در دانشجویان از آزمون رگرسیون چندمتغیره به روش گام‌به‌گام با

جدول ۱. آمار توصیفی (میانگین و انحراف معیار) و ضریب همبستگی متغیرهای پژوهش

متغیر	۱	۲	۳	۴
۱- خودکارآمدی تحصیلی	۱			
۲- ماکیاولی	۰/۳۶۴**	۱		
۳- جامعه‌ستیزی	۰/۳۴۱**	۰/۶۲۶**	۱	
۴- خودشیفتگی	۰/۰۵۴	۰/۱۲۴	۰/۱۹۶**	۱
حداقل نمره	۶۰	۴	۴	۴
حداکثر نمره	۱۷۲	۲۸	۲۸	۲۸
میانگین	۱۰۷/۴۶	۶/۸۸	۸/۵۶	۱۳/۶۹
انحراف معیار	۱۸/۵۵	۵/۲۸	۴/۳۷	۷/۰۸

جدول ۲. رگرسیون گام‌به‌گام در جهت پیش‌بینی خودکارآمدی تحصیلی بر اساس صفات شخصیت تاریک

مدل	R	R ²	F	ضرایب غیراستاندارد		t	Sig.
				Beta	Std. Error		
۱ مقدار ثابت	۰/۳۶۴	۰/۱۳۳	۳۰/۴۳۴	۱۱۶/۲۶۵	۲/۰۰	۵۷/۸۷۱	۰/۰۰۰
ماکیاولی				-۱/۲۷۹	۰/۲۳۲	-۵/۵۱۷	۰/۰۰۰
۲ مقدار ثابت	۰/۳۹۲			۱۲۰/۱۹۹	۲/۶۶۷	۴۵/۰۶۹	۰/۰۰۰
ماکیاولی		۰/۱۵۴	۱۷/۹۷۰	-۰/۸۷۰	۰/۲۹۴	-۲/۹۵۴	۰/۰۰۴
جامعه‌ستیزی				-۰/۷۸۷	۰/۳۵۵	-۲/۲۱۵	۰/۰۲۸

بحث

پژوهش حاضر به منظور بررسی نقش ویژگی‌های شخصیت تاریک (ماکیاولی، خودشیفتگی و جامعه‌ستیزی) در پیش‌بینی باورهای خودکارآمدی تحصیلی در دانشجویان انجام شد. نتایج نشان داد که صفات شخصیت جامعه‌ستیزی و ماکیاولی با خودکارآمدی تحصیلی در دانشجویان رابطه معنادار و منفی دارند. در ارتباط با نتایج حاضر مطالعات Andreou^[۲۵] و Zhao^[۲۵] و همکاران^[۲۶] همسو می‌باشند. همچنین در برخی از مطالعات نشان داده شده است که بین رفتارهای جامعه‌ستیزان و عملکرد تحصیلی همبستگی منفی وجود دارد^[۱۷]. با توجه به اینکه در زمینه صفات شخصیت تاریک و خودکارآمدی مطالعات خیلی محدودی صورت گرفته است، نمی‌توان با قطعیت به بررسی و تحلیل نتایج پرداخت. اما در کل می‌توان گفت که صفت شخصیت ماکیاولی جامعه‌ستیزانه از جمله عوامل بازدارنده در خودکارآمدی تحصیلی دانشجویان می‌باشند. افراد ماکیاولی با ویژگی‌های همچون خودمحوری و رفتار فریب‌کارانه معرفی می‌شوند و برای تحقق اهداف خود از هر روشی استفاده می‌کنند، درواقع این افراد اعتقاد بر این دارند که هدف، وسیله را توجیه می‌کند. این افراد بیش از آنکه بر توانمندیهای خود در مسیر سالم و جامعه پسند اعتقاد داشته باشند، بیشتر به این می‌اندیشند که برای تحقق اهداف خود می‌توانند از چه روش‌های سالم و غیرسالمی استفاده کنند^[۱۱].

شخصیت ماکیاولی بر اساس دو دیدگاه عمده: «هدف، وسیله را توجیه می‌کند» و «صحبت کردن مطابق میل مردم» استوار است. افراد ماکیاولی تمایل شدید به فریب دادن دیگران دارند و همواره به دنبال منافع شخصی خود هستند^[۱۱]. اگرچه افراد ماکیاولی خود را زیرک و حسابگر در نظر می‌گیرند، اما پژوهش‌ها حاکی از این است که افراد ماکیاولی به‌جای آنکه باهوش عمومی در ارتباط باشد، بیشتر با توانایی‌های خاصی همچون با ذهن‌خوانی و هوش هیجانی مرتبط است^[۲۴]. با توجه به‌اینکه افراد ماکیاولی با سطح پایین هوش در ارتباط است، بنابراین انتظار نمی‌رود که این‌گونه افراد بتوانند از طریق روش‌های سالم در جهت پیشبرد اهداف تحصیلی خود استفاده کنند.

در تبیین می‌توان گفت که خودکارآمدی تحصیلی با مصادیقی همچون باور به توانمندیهای درونی و اعتمادبه‌نفس تعریف می‌شود و این نقطه مقابل رفتارهایی است که در افراد ماکیاویلیست و جامعه‌ستیز دیده می‌شود که در جهت جبران ضعف‌های درونی به کار گرفته می‌شود. مصادیق رفتارهای ماکیاویلیستی و جامعه‌ستیزانه در محیط‌های آموزشی، رفتارهای چاپلوسانه و فریب‌کارانه فراگیران، فقدان همدلی با دیگران و عدم ندامت از اشتباهات می‌باشد که هیچ‌یک از این رفتارها بر خواسته از باورهای درونی و سالم نمی‌باشد و فرد را به مقصود مطلوب نمی‌رساند. در نتیجه می‌توان این‌گونه گفت، دانشجویانی که به

توانمدهای درونی خودباور دارند برای رسیدن به مقاصد و اهداف آموزشی خود از رفتارهای ماکیاویستی و جامعه‌ستیزانه استفاده نمی‌کنند، چون پایبندی به این‌گونه رفتارها ناشی از ضعف‌های درونی می‌باشد.

نتایج دیگر نشان داد که بین صفت شخصیت خودشیفتگی و خودکارآمدی تحصیلی در دانشجویان رابطه معناداری وجود ندارد. در ارتباط با نتیجه حاضر مطالعه Zhao و همکاران [۲۶] همسو می‌باشد. اما با مطالعه Hirschi و Jaensch نا همسو می‌باشد، در این مطالعه نشان داده شد که بین خودشیفتگی و خودکارآمدی ارتباط معنادار مثبت وجود دارد [۲۷]. در پژوهش دیگری پس از مجزا کردن ماهیت دوگانه خودشیفتگی به آشکار و پنهان، نتایج نشان داد که خودشیفتگی آشکار به صورت مثبت پیش‌بینی کننده خودکارآمدی تحصیلی و اعتمادبه‌نفس در دانشجویان می‌باشد و در مقابل، خودشیفتگی پنهان، عزت‌نفس و خودکارآمدی را در دانشجویان به صورت منفی پیش‌بینی می‌کند [۲۸]. با توجه به اینکه مطالعات بسیار محدودی در این زمینه انجام گرفته شده است و نتیجه این پژوهش ناهمخوان با مطالعات پیشین می‌باشد، بحث و مقایسه را مشکل می‌سازد. به نظر می‌رسد که می‌بایست پژوهش‌های بیشتری در نمونه‌های وسیع‌تری در این زمینه انجام شود تا بتوان به نتایج مستحکم‌تری دست یافت. متغیر صفات شخصیت تاریک به عنوان یک سازه جدید در مسیر آغاز مطالعات جدیدی می‌باشد، بر این اساس لازم است تا با سپری شدن زمان و انجام مطالعات جدید به نتایج معتبرتری دست یابیم.

تمرکز بر صفات شخصیت تاریک و نادیده گرفتن دیگر صفات شخصیت، استفاده صرف از ابزار پرسشنامه و پایین بودن حجم نمونه از محدودیت‌های پژوهش حاضر می‌باشد. همچنین با توجه به اینکه خودکارآمدی تحصیلی شدیداً با سطح هوش عمومی افراد در ارتباط می‌باشد، در صورت اینکه هوش افراد کنترل می‌شد، نتایج بهتری به دست می‌آمد. بر این اساس لازم است که در مطالعات آینده محدودیت‌های پژوهش حاضر پوشش داده شود. با توجه به اینکه این پژوهش بر روی دانشجویان دانشگاه اصفهان اجرا شده است، می‌بایست در تعمیم نتایج در دانشجویان دانشگاه‌های علوم پزشکی با احتیاط انجام شود. از دیگر محدودیت‌های این پژوهش عدم همکاری برخی دانشجویان در عودت پرسشنامه‌ها بود که میزان مشارکت را به ۸۷٫۳۹٪ کاهش داد، بر این اساس لازم است که در مطالعات آینده از حجم مشارکت‌کننده بیشتری استفاده شود.

درزمینه پژوهشی پیشنهاد می‌شود در جهت پیش‌بینی خودکارآمدی تحصیلی به‌طور هم‌زمان صفات شخصیت تاریک و

صفات شخصیت دیگر (همچون، پنج عامل بزرگ شخصیت و ...) مورد مداخله قرار گیرد. همچنین پیشنهاد می‌شود که صفات شخصیت تاریک در جهت پیش‌بینی خودکارآمدی تحصیلی دانشجویان علوم پزشکی کشور موردبررسی قرار گیرد. همچنین پیشنهاد می‌شود که در جهت پیش‌بینی خودکارآمدی تحصیلی به‌صورت هم‌زمان از نقش پیش‌بینی کنندگی صفات شخصیت تاریک و صفات شخصیت مبتنی بر رویکرد روانشناسی مثبت استفاده شود، تا بررسی شود که تأثیر صفات منفی بیشتر است یا مثبت. در کشور ایران متغیر صفات شخصیت تاریک در گام‌های ابتدایی پژوهش و بررسی میدانی می‌باشد، بنابراین لازم است که در حوزه‌های متعدد فردی، آموزشی، خانوادگی، جنایی و موردبررسی قرار گیرد. درزمینه کاربردی پیشنهاد می‌شود که جهت ارتقاء باورهای خودکارآمدی تحصیلی در دانشجویان دوره‌های آموزشی و جلسات مشاوره گروهی برگزار شود. با توجه به اینکه در پژوهش حاضر مشخص شد که صفات شخصیت تاریک بر خودکارآمدی تحصیلی تأثیر منفی دارد، برگزاری سلسله جلسات مشاوره فردی و گروهی مبتنی بر خودشناسی پیشنهاد می‌شود.

نتیجه‌گیری

از نتایج پژوهش حاضر این‌گونه استنباط شد که صفات شخصیت تاریک ازجمله عوامل مؤثر بر خودکارآمدی تحصیلی دانشجویان می‌باشند. نتایج تحلیل رگرسیون نشان داد که متغیرهای شخصیت ماکیاولی و شخصیت جامعه‌ستیزی قدرت پیش‌بینی کنندگی خودکارآمدی تحصیلی را در دانشجویان دارند و تقریباً ۰/۱۵ از تغییرات خودکارآمدی تحصیلی را به‌صورت منفی در دانشجویان تبیین می‌کنند. به‌عبارت دیگر ازجمله عوامل بازدارنده خودکارآمدی تحصیلی در دانشجویان می‌باشند. بر این اساس لازم است که در جهت پیشرفت باورهای خودکارآمدی تحصیلی دانشجویان به متغیرهای شخصیتی توجه شود.

تقدیر و تشکر

از کلیه دانشجویان و سرپرستان محترم خوابگاه‌های دانشگاه اصفهان که در اجرا و تکمیل پرسشنامه‌ها ما را یاری رساندند کمال تشکر را داریم.

تأییدیه اخلاقی

درکلیه مراحل اجرای پژوهش کلیه حقوق مشارکت‌کنندگان و محرمانه بودن اطلاعات آن‌ها جز درزمینه اهداف پژوهشی مورد تأکید قرار گرفت.

تعارض منافع

هیچ‌گونه تعارضی در منافع بین نویسندگان و مجله راهبردهای آموزش در علوم پزشکی مشاهده نشده است.

منابع مالی

همه هزینه‌های این پژوهش بر اساس منابع مالی شخصی پژوهشگران انجام شده است.

References

- Artino AR. Academic self-efficacy: From educational theory to instructional practice. *Perspect Med Educ*. 2012;1(2):76-85.
- Bandura A. Human agency in social cognitive theory. *Am Psychol*. 1989;44(9):1175.
- Komarraju M, Nadler D. Self-efficacy and academic achievement: Why do implicit beliefs, goals, and effort regulation matter?. *Learn Individ Differ*. 2013;25:67-72.
- Gallagher MW. *Encyclopedia of Human Behavior*. 2nd ed. 2012. Self-efficacy: 314-320.
- Saadat S, Asghari F, Jazayeri R. [The relationship between academic self-efficacy with perceived stress, coping strategies and perceived social support among students of University of Guilan]. *Iran J Med Educ*. 2015;15:67-78. [Persian]
- Bandura A. Perceived self-efficacy in cognitive development and functioning. *Educ Psychol*. 1993;28(2):117-48.
- Fosse TH, Buch R, Säfvenbom R, Martinussen M. The impact of personality and self-efficacy on academic and military performance: The mediating role of self-efficacy. *J of Milit Studi*. 2015;6(1):47-65.
- Fishbein M, Ajzen I. *Belief, attitude, intention, and behavior: An introduction to theory and research*. Addison-Wesley. 1977.
- Kajonius PJ, Persson BN, Rosenberg P, Garcia D. The (mis) measurement of the Dark Triad Dirty Dozen: exploitation at the core of the scale. *PeerJ*. 2016;4:e1748.
- Back MD, Vazire S. The social consequences of personality: Six suggestions for future research. *Eur J Pers*. 2015;29(2):296-307.
- Paulhus DL, Williams KM. The dark triad of personality: Narcissism, Machiavellianism, and psychopathy. *J Res Pers*. 2002;36(6):556-63.
- Ali F, Chamorro-Premuzic T. The dark side of love and life satisfaction: Associations with intimate relationships, psychopathy and Machiavellianism. *Pers Individ Dif*. 2010;48(2):228-33.
- Abell L, Brewer G, Qualter P, Austin E. Machiavellianism, emotional manipulation, and friendship functions in women's friendships. *Pers Individ Dif*. 2016;88:108-13.
- Birkás B, Csathó Á, Gács B, Bereczkei T. Nothing ventured nothing gained: Strong associations between reward sensitivity and two measures of Machiavellianism. *Pers Individ Dif*. 2015;74:112-5.
- Hodson G, Hogg SM, MacInnis CC. The role of "dark personalities" (narcissism, Machiavellianism, psychopathy), Big Five personality factors, and ideology in explaining prejudice. *J Res Pers*. 2009;43(4):686-90.
- Aggarwal A, Vaish S, Sharma DK, Sushil CS, Usman N, Sudarsanan S. A Study of personality profile and criminal behavior in substance abusers. *Ind Psychiatry J*. 2015;24(1):35.
- Vaughn MG, DeLisi M, Beaver KM, Wexler J, Barth A, Fletcher J. Juvenile psychopathic personality traits are associated with poor reading achievement. *Psychiatr Q*. 2011;82(3):177-90.
- Miller JD, Campbell WK, Pilkonis PA. Narcissistic personality disorder: Relations with distress and functional impairment. *Compr Psychiatry*. 2007;48(2):170-7.
- Elliott JW, Thevenin MK, Bigelow BF. Promoting CM Student Success: Establishing an Academic Performance Benchmark Given Construction-Education Self-Efficacy, Motivation and Planned Behavior. *Int J Constr Educ Res*. 2017; DOI: 10.1080/15578771.2016.1249316
- Bong M. Academic motivation in self-efficacy, task value, achievement goal orientations, and attributional beliefs. *J Educ Res*. 2004;97(6):287-98.
- Krejcie R, Morgan D. Determining sample size for research activities. *Educ Psychol Meas*. 1970; 30:607-610.
- Etemadi O, Saadat S. [Role of Family Health and Attachment Styles in Prediction of Students' Academic Self-Efficacy]. *Educ Strategy Med Sci*. 2015;8(4):195-201. [Persian]
- Jonason PK, Webster GD. The dirty dozen: a concise measure of the dark triad. *Psychol Assess*. 2010;22(2):420.
- Ghamarani A, Samadi M, Taghinejad M, Shamsi A. [The Study of the Validity and Reliability of the dark personality scale in students]. *J Psycho Mod Meth*. 2016; 6(20), 73-85. [Persian]
- Andreou E. Bully/victim problems and their association with Machiavellianism and self-efficacy in Greek primary school children. *Br J Educ Psychol*. 2004;74(2):297-309.

26. Zhao H, Xu Y, Zhang H. The Dark Triad of personality and corrupt intention: The mediating role of belief in luck. *Int J Psychol.* 2016;51:1073.
27. Hirschi A, Jaensch VK. Narcissism and career success: Occupational self-efficacy and career engagement as mediators. *Pers Individ Dif.* 2015;77:205-8.
28. Brookes J. The effect of overt and covert narcissism on self-esteem and self-efficacy beyond self-esteem. *Pers Individ Dif.* 2015;85:172-5.